

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček, račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7565, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Katolicizem in socializem

Mnogo pozornosti je vzbudil v svetu oni del Pijeve okrožnice »Quadragesimo anno«, ki govori o razvoju v socializmu v zadnjih 40 letih. Papež se namreč v tem delu dotakne vprašanja verskega, oziroma krščanskega socializma, ki v povojnih letih vedno znova vzbuja debate in polemike med katoliki.

Sv. oče ugotavlja, da socializem kot tak slejkoprej vztraja na svojih znanih protikršćanskih osnovah. Vendar pa se je v teku desetletij v njem jasno izoblikovalo dvojje določenih in v sebi zakroženih gibanj: komunizem in zmernejša smer socializma.

Teoretične in praktične zahteve komunizma so znane: oster razredni boj in odprava lastnine. Svojega cilja ne zasleduje postopoma in ovinkarsko, ampak naravnost z revolucijo, ki jo izvaja z brutalno silo in nečloveško trdostjo, kar v obilici kaže metode sovjetskih boljševikov. Komunistični socializem je odkrit in neizprosno sovražnik Cerkve in vsega nadnaravnega. Vse to je zadosti znano. Zato papež z največjo bridljostjo v srcu izraža začudenje nad brezskrbnostjo, s katero svet gleda boljševiško početje. Najstrožje pa tudi obsoja postopanje gospodarsko odločujočih činiteljev, ki vzdržujejo sedanje nezdružljive razmere in jih ne zbolijo, čeprav bi morali vedeti, da je socialna krivdnost najbolj nevarno netivo za socialne revolucije.

Zmernejši socializem ne uporablja nasilnih sredstev in v splošnem tudi ne zahteva razlastitve. Prepričani so ga komunisti, ki so praktično in do kraja izvedli socialistične nauke. Ima v svojem programu nekaj točk, katerim tudi s krščanskega vidika ni kaj oporekati. Tako se tudi krščanska socialna reforma zavzema za socializacijo gotovih podjetij, katere družba more bolje upravljati kakor posameznik in ki so že po svojem namenu javnopravnega značaja. Toda to ni nikakoli specifično socialistična zahteva. Vendar je nekakšna sprememba na zmerno v socialističnem taboru, čeprav se v prvi vrsti tiče le okrutnega razrednega boja in odprave zasebne lastnine.

Radi uvidnejše taktike socialističnih voditeljev — pravi papež — »so nekateri v katoliških krogih našli vprašanje, če ne bi kazalo nekaj odkloniti tudi od katoliških načel in priti socializmu naproti, da se tako rekoč srečata na pol poti. Ta in oni se ziblje v nadi, da bo tako mogoče prilaginiti socialiste k nam. Varni upanje! Kdor hoče v krogih socializma delati kot apostol, mora krščansko resnico in polnem obsegu odkrito in pošteno izpovedati in se ne sme spuščati v nobeno polovičarstvo. Kdor hoče biti pravi oznanitelj evangelija, naj socializem predvsem pokaže, da se vse njihove zahteve — v kolikor so pravične — dajo iz načel krščanske vere mnogo bolje utemeljiti in da jih more krščanska ljubezen vse bolj učinkovito sprovesti v življenje.

Papež skratka poudarja načelo, da je učinkovito socialno delo in temeljita družabna reforma le tam mogoča, kjer ima podlago v krščanski pravičnosti in ljubezni. Kar pa se socializma tiče, je morda res omilil svoje stališče v vprašanju razrednega boja in zasebne lastnine. Toda dosedaj ni spremenil znanega veri sovražnega zadržanja. Zato pravi papež, da odgovarja vsem tistim, ki so se v zadnjem času glede odnosa med katolicizmom in socializmom obrnili do njega in željno čakajo odločitev, sledeče: »Čeprav je socializem glede razrednega boja in lastniških pravic zavzel pravičnijske stališče, ostaja vendarle po svojem nauku, zgodovinskem razvoju in kot pokret še vedno nezdružljiv z naukom katoliške Cerkve, ker bi sicer moral prenehati biti socializem. Nasprotstvo med socialističnim in krščanskim družabnim pojmovanjem je neuporabljivo.«

Krščanski nauk nas uči, da je Bog človeka ustvaril, mu dal socialno naravo in ga postavil v družbo, da živi pod oblastjo, ki ima svoj izvor v Bogu, da razvija vse zmožnosti v slavo in čast Stvarnika, da vestno vrši dolžnosti svojega poklica, naj si že bodo kakršnekoli, ter si s tem zagotovi svoj časno in večno srečo. Nasprotno socializem ne prizna tega vzvišenega namena poedinca in družbe, tuje mu je vsako tako pojmovanje, ker ima po njegovih naukih družba le ta namen, da zadosti sama sebi.

Socializem ima pred očmi le materialne cilje. Iz gospodarske skušnje, da urejena delitev dela vrže večjo proizvodnjo kakor raztreseni napori posameznikov, so socialisti postavili načelo, da mora biti gospodarstvo socializirano. Radi tega zgolj gospodarskega eksperimenta naj bi bili ljudje čisto izročeni in predani družbi. Pri tem pa se dela velika pogreška, da se radi nekoliko uspešnejše prekrbe z zemeljskimi dobrinami človeku jemljejo mnogo večje in dragocenejšje človeške dobrine in pravice, tako celo njegova svoboda. Socialisti si torej po eni strani zamišljajo takšno človeško družbo, ki je brez hudega nasilja ni mogoče ne ustvariti ne obdržati — a ji po drugi strani umišljajo svobodo brez sleherne socialne avtoritete. V resnici pa prave avtoritete ni moči zgraditi na kako zgolj gospodarsko koristnost; ona poteka edinole iz Boga, ki je Stvarnik in zadnji cilj vseh stvari.

Potem ko enčlikar s tema dvema dokazoma motivira odklonitev socializma, poudari še enkrat nezdružljivost obeh svetovnih nazorov. »Čeprav obsega socializem del resnice — kakor vsaka zmotna, česar papeži tudi nikdar niso tajili — ima vendarle za osnovo svojsko družabno pojmovanje, ki je v nasprotju s pravim krščanskim naziranjem. Verski socializem, krščanski socializem sta nasprotstvi v samem sebi. Ni mogoče biti istočasno dober katolik in resničen socialist.«

S to dalekosečno ugotovitvijo pa sv. oče nika-

Evropa odgovarja Ameriki

Francija se bo uprla ameriškemu predlogu, ako Nemčija ne da garancij

Odjek v Ameriki

New York, 23. jun. tg. Posledice Hooverjeve akcije so se pokazale na vseh borzah, tudi na produktivnih borzah. Prirastek vrednosti efektov na efektivnih in produktivnih borzah v ponedeljek je znašal za ameriško narodno premoženje več kot milijardo dolarjev. Po tem nezaslišanem začetku zahtevajo listi, da ameriška vlada ne sme pustiti, da ostane vse samo pri tem moratoriju, temveč da mora izkoristiti priložnost za to, da začne mednarodna pogajanja o problemu dolgov sploh. O večernejšem sestanku francoskega poslanika s Stimsonom se čuje, da veruje Washington slej ko prej na dober uspeh akcije. Stimson, ki je bil že pripravljen na pot v Evropo, je izjavil, da se more odpeljati še le potem, ko bodo predlog o moratoriju sprejele vse države.

Prilisk na Francijo

London, 23. junija. tg. Vsi angleški listi apelirajo soglasno na Francijo, da bi vendar bila prijaznejša nasproti Hooverjevemu načrtu. »Daily Herald« izjavlja: Če bi Francija Hooverjev predlog upravitila, bo ves svet obsojal njeno postopanje. Liberalni »News Chronicle« izjavljajo, da so dozdene francoske žrtve samo navidezne. Razglasitev nemškega moratorija bi pomenila konec vseh

plačil. Francija bi iz svojega novo poživljenega gospodarstva pridobila več, kakor bi sedaj zgubila na papirju. »Times« opozarja na veliko politično vznemirjenje na svetu, ki ga neprestano redi rastloča gospodarska kriza. Brez gospodarske varnosti ne more nastopiti politična stabilnost. Konservativna »Morning Post« priznava, da je za Francijo težko, odreči se 20 milijonom funtov iz nezavarovanih letnih plačil. Vendar pa bo Hoover ameriško javnost za svoj načrt pridobil šele tedaj, če bodo vse države pripravljene, prevzeti nase vse žrtve. Izjavljeno je Hooverjevega načrta pa bi tudi Francijo potegnili v splošni polom in zahtevalo več žrtve, kakor jih je sedaj.

Zopet Briand

Pariz, 23. junija. AA. Vedno bolj jasno postaja, da bo imel Hooverjev predlog v notranje-političnem položaju Francije velike posledice. Briandov položaj se je precej poslabšal, ker mu politiki očitajo, da je bila vlada po zadnjih dogodkih presenečena in da ni niti ena vedela, kaj Hoover pripravlja. V zbornici je bilo vloženih o tej zadevi mnogo interpelacij. Debat o Hooverjevem predlogu bo bržčas zelo burna. Danes je razpravljalo o Hooverjevem predlogu ministrski svet. Francosko časopisje poudarja, da bi Francija finančno zelo trpela, če bi predlagani moratorij neizpremenjen stopil v veljavo.

Program avstrijske vlade

Najdragocenejša naloga: bratsko prijateljstvo z Nemčijo

Dunaj, 23. jun. tg. V avstrijskem narodnem svetu je danes novi zvezni kancler dr. Buresch podal izjavo, ki je bila zelo zmerna, in se je opazilo, da je vlada pripravljena na sporazum z opozicijo. Poudarjal je posebno potrebo ravnotežja v proračunu sprično pojavljajoče se tendence po zmanjšanju državnih dohodkov. Treba bo žrtvovati in vlada boče pravično te žrtve razdeliti. Vlada boče popolnoma izvesti zavarovanje proti brezposelnosti, starosti in invalidnosti, kakor tudi energično preudelit upravo. Ravno tako gleda na to, da se konsolidira avstrijski Credit-Anstalt, ne da bi se vlada pri tem prehitela. Ugotoviti boče vse one osebe, ki so zakrivile polom Credit-Anstalta. Zunanja politika Bureschevega kabineta pa temelji na mednarodnih pogodbah in na etičnih, geografskih, gospodarskih in političnih predpostavkah. Vlada boče skrbno vzdrževati odnose z vsemi državami, posebno pa s sosednimi državami. Najdragocenejši del zunanje politike novega kabineta pa bo

bratsko prijateljstvo z Nemčijo. Glede načrta carinske unije se kancler ni izjavil obsirno. Naglašal je posebno že sklenjena trgovinska pogajanja z Madjarsko, skorajšnje končanje pogajanj z Jugoslavijo in Italijo, in še nezaključena pogajanja z Češkoslovaško in Rumunijo. Svoj govor je zaključil s toplo zahvalo predsedniku Hooverju za njegovo poslanico, ki obeta tudi Avstriji rešitev.

Predsednik vlade na oddihu

Belgrad, 23. jun. AA. Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve, armijski general Peter Živković, je odpotoval snoči z brzovalnikom v kopališče Teslić, kjer bo ostal nekoliko časa.

Iz učiteljske službe

Belgrad, 23. jun. I. Kontraktualni učitelji in učiteljice ter dnevničarji so prevedeni za stalne učitelje, po novem uradniškem zakonu od 1. aprila l. 1930.

Za enkrat so prevedeni sledeči: Zein Berta, Murska Sobota in Konglot Josip iz Murske Sobotice, Valentić Milica iz Sv. Florjana pri Murski Soboti, Hvala Anton iz Cuzme pri Skofji Loki, Čermelj Viktor iz Prevorja, Trobec Sabina iz Koprivnice, Phora Drago, Planina, Samsa Marija, Skofja Loka, Zega Nikolina, Dol pri Ljubljani, Silvester Gregor, Ljubljana, Plais Franc, Cabar, Tolstovrnik Ljudmila, Sv. Andraž, Mlekuš Franc, Globoko, Moravec Ivan, Sv. Primož, Krapša Josip, Sv. Trojica, Eržen Franc, Banjaluka, Sancin Anton, Dobrovnik, Vojska Terezija, Prepelovo.

Na novo so postavljeni učitelji oz. učiteljice, pripravniki po novem zakonu: Pavičić Marjan za učitelja v Zavrču pri Pljuju, Dobić Ivan v Črni pri Prevaljah, Drnač Jakob v Globokem pri Brezicah, Ilija Lukić v Prelogu.

Napredovali so iz 5. v 4. skupino: Stopar Josip v Mariboru, Zupančič F., Stara Gora, Zupančič Dragotin, Št. Vid pri Slov. Gradcu, Budec Katarina, Mežica, Ozimec Avreljia, Selo pri Zumbergu, Mercina Danica, Stična na Dolenjskem.

Iz 4. v 3. skupino II. kategorije so napredovali: Obrban Marija, Sevnica na Dravi, Tomažič Božidar, Šmarje, Macard Rudolf, Šušteršič, Zabernik Ida, Nemška vas pri Trebnju, Šušteršič Franciška, Gornji grad, Šod Vida, Ljubljana, Orač Olga, Kočevska reka, Strah-Zupančič Leopoldina, Veliki Podlog pri Krškem.

Dunajska vremen. napoved: Začasno bo moč neje oblačno s krajevnimi nevihtami, hladnejše vreme pa ne bo dolgo trajalo.

Zagrebska vremenska napoved: Precej stalno in zmerno toplo.

Slovo poljskega poslanika

Belgrad, 23. jul. I. Kakor smo že svoj čas poročali, je tuk. poljski poslanik g. Vladimir Babinski postavljen za poslanika v Haagu, kapitolu odputuje se prihodnje dni. Babinski je danes priredil predstavnikom jugoslovanskega časopisja poslovnico čajanko, na kateri jih je pozdravil ter se zahvalil s sledečim nagovorom: »Vašo domovino bom vedno smatral za največjo dobrotnico svojega življenja. Ljubeznivost, na katero sem vedno lahko računal, iskrenost in prijateljstvo, s katerim sem bil sprejet, ter izredni uspehi naporov Vašega jugoslovanskega naroda, vse to skupaj je ustvarilo najlepše spomine. Izražam upanje, da bo naše 2-letno skupno delovanje od velike koristi.«

Poslaniku Babinskemu je nato odgovoril v imenu jugoslovanskega časniškega združenja predsednik g. Franc Šmodej. On se je v svojem govoru zahvalil g. poslaniku za veliko ljubeznivost, s katero je vedno sprejemal časniške karje v svojem domu. Naglasil je moderno di-

plomacijo, ki ve in zna ceniti vlogo časopisja v mednarodnem življenju. Jugoslovansko časopisje želi g. poslaniku tudi na novem položaju toliko uspehov, kolikor jih je imel s svojim iskrenim sodelovanjem s časniškarji v Jugoslaviji.

V razgovoru s časniškarjem se je g. poslanik izrazil: Trudil sem se, da spoznam Vašo državo temeljito in vsestransko, in sem v tem tudi v glavnem uspel za čas svojih potovanj na vseh krajih Vaše prelepe domovine. Vaša država ima posebno, kar se tiče turizma, veliko bodočnost. Kraljevina Jugoslavija je ena najlepših držav v Evropi. Delal sem na zblizanju med kraljevino Jugoslavijo in Poljsko na kulturnem polju in dosegel znatne uspehe. Trgovinska pogodba med obema državama, dopolnjena l. 1930, daje formalen okvir intenzivnejše izmenjave blaga in ni nobenega dvoma, da se bodo trgovske zveze vedno bolj opravlale in razvijale, kakor bodo zahtevali naši skupni interesi.

vrstah delajo po načelih krščanske pravičnosti in ljubezni na obnovi človeške družbe.

Okrožnica »Quadragesimo anno« potegne zopet enkrat najodločnejšo in vsem vidno črto-ločnico med dvema svetovnjima nazoroma: socializmom in krščanstvom, ki naj služi vernikom v orientacijo pri njihovem krščansko-socialnem delu.

kor noče, da bi se delala krivica in bi se s prstom kazalo na liste katolike, ki so socialno čuteči v socializmu iskali rešitve sodobnim socialnim nepravilnostim. Lepo pravi: »Če bi jih vprašali, zakaj se tjakaj zašli, kar slišim, kako bi mi mnogi odgovorili: Cerkve in cerkveno misleci so držali z močjo, niso se pa pobirali za delave in niso se zanj zavzeli. Zato so se delave morali združiti v socializmu in vzeti sami svojo stvar v roke!

Bodi Bogu potoženo, častiti bratje, res so bili krogi in so celo še danes, ki se proglašajo za katolike, pa se komaj spominjajo vzvišene postave pravičnosti in ljubezni, ki ne zahteva od nas le tega, da slehernemu damo, kar mu gre, temveč da pomagamo svojemu bratu, ki je v potrebi, kakor samemu Kristusu. Ki se radi hlepenja po dobičku, kar je še huje, ne boje zatirati delavcev. Še več: so celo med njimi, ki vero naravnost izrabljajo in se je poslužujejo kot pretveze, da pod njenim plaščem skrivajo svoje krivično ravnanje in se skušajo odtegniti pravičnim delavskim zahtevam. Nikdar ne bomo opustili, ožigosati tako ravnanje. Kajti le-ti nosijo krivdo, da je mogel pasti na Cerkve zmotni videz in sumničenje, kakor da štiti posedujoče sloje in da stoji brezbrizno nasproti trpljenju bednih in brezpravnih. Celo cerkvena zgodovina priča, kako lažnjiv je ta videz in krivično tako sumničenje. Če kaj, mora vsaj ta okrožnica vsemu svetu pokazati, kako bridka krivica se godi Cerkvi in kako lažnjivo se jo napolnjuje.

Ta znameniti del okrožnice zaključuje poziv vsem vernikom, ki stoje v vrstah socializma, naj se zopet vrnejo nazaj k Cerkvi in naj v njenih

Majdica hoče pomagati.

Mamica pere perilo in mala Majdica ji hoče pomagati; mamica se pa smešlja: »Ne potrebujem prav nobene pomoči, saj sama nimam kaj delati. Vzemem Schichtov Radion in on pere sam!« Nato čita Majdica skupaj z mamico lepe Radion-praviljice.

SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Pisarniška moč

že nekoliko, prakse išče službo za takoj. Ponudbe na upravo pod »Vestna« št. 7076.

Kuharica

gospodinja, srednjih let, vajena vseh gospodinskih del in živinoreje išče mesta v župnišču. Nastop takoj. Ponudbe pod »Kuharica« št. 7151.

Mlad trg. pomočnik

mešane stroke želi mesto v trgovino. Nastopi lahko takoj. Naslov pove upr. lista pod št. 7065.

Mladenič

star 30 let, marljiv in rvest, vajen vseh poljskih, vrtnarskih in hišnih poslov — išče službo pri dobri družini. Naslov v upravi pod št. 7186.

Službodobe

Vajenka

ki je dovršila meščansko šolo, zmožna slovenskega in nemškega jezika, iz boljše hiše, ki ima veselje do trgovine, se sprejme v trgovini mešanega blaga V. Zottl, Vojnik pri Celju.

Fant

vešč vsakega kmetijskega dela, iz poštene hiše, dobi takoj službo hlapca v župnišču. — Vinažora, p. Desinič, Hrvatsko.

Sprejem pomočnike dobrega plesarskega in dva dobra slikarska. — Alojzij Valantič, Novo-mesto.

Vajenka

ipreje — knjigovoznica Lerh v Radovljici.

Vajenka

za mesarsko in prekačevalsko obrt sprejme Fran Golob, Ljubljana VII, Jernejeva 47.

Mizarskega delovodjo zmožnega samostojno voditi stavbna mizarska dela sprejme v stavbna dela: mizarstvo Tomšič Franc, Zg. Kašelj p. D. M. Polje.

Gospodinja

vajena vseh poslov, se sprejme k majhni družini. Več ustmeno. — Ponudbe pod »Samostojna« na upr. »Slovenca« v Mariboru.

Pekovski poslovođa mlad, zdrav, pošten, vesten, vseh pekovskih del zmožen se sprejme. Biti mora neoporečne življenjske preteklosti. Nastop službe 1. avgusta. Istotam se sprejme takoj zdrav, močan in pošten pekovski vajenec. Stanovanje in hrana v hiši. — Jos. Brus, parna pekarna v Dolenjem Logatcu.

Vajenka

za čevljarstvo obrt, poštenih staršev in pridnega, z vso oskrbo v hiši sprejme Aug. Jeglič, Radeče.

Učenca

s prim. šolsko izobrazbo, v starosti 14—16 let, poštenih staršev, se sprejme takoj v trgovino z mešan. blagom. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov pove uprava pod št. 6969.

Zasluzek

Sto oseb

in še več lahko dobi za službo z obiskom privatnih strank. Za vzorec in pojasnilo pošljite Din 4. znamkah na M. Vrabčič, Ptuj 33.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekti št. 16 zastoj. Pišite ponil!

Stanovanja

Sobica

se odda v Mariboru — Magdalenska ul. 38.

Vnajem

Trgovina

pripravna za začetnika, se odda v najem na prometnem kraju v dravski banovini. Potreben kapital za prevzem blaga Din 20.000. Naslov se izve pri upravi pod št. 7177.

Objave

Razpisujemo

nabavo 380 m³ jamskega lesa in dveh ročnih jamskih ventilatorjev. Pogoji in podatki za pogodbo na dan 9. julija t. l. se dobijo pod št. 2690 in 2856 pri Direkciji držav. rudnika Zabukovca.

Posrestva

Kmetijo

kupim ob Dolenjski progi. Ponudbe na upravo lista pod »Plačam takoj« št. 7189.

Lepo stanovanje

(2 sobi, kabinet, pritlikline) v visokem pritličju vile v Pleteršnikovi ulici 24, event. tudi 4 sobno stanovanje s kopalnico. V I. nadstropju 2 prazni (ev. meblirani) sobi.

Starejša gospa

išče lepo solčno sobo s hrano in postrežbo pri dobri družini. — Ponudbe pod zn. »M« št. 7103 na upravo »Slovenca«.

Dobra gostilna

in trgovina v mestu, dobra trgovina in gostilna s 7 orali zemlje na deželi, krasna hiša in lepa vila v Celju, ter vila v Laškem, obstoječa iz 6 sob, z vrtom. Za 135.000 Din naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« v Celju.

Kupino

Suhe gobe

kupuje po najvišji ceni trdka Peter Setina, Radeče. — Ponudite povzročeno.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Šelenburgova ulica 6. II. nadstr.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36. vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Prodamo

Pozor gostilničarji!

Domače salame, priznane najboljše, in polnomastni polemendolski sir nudi I. Buzzolini, Lingarjeva ulica.

Prodaj 5 sedež. avto

znamke »Ford« za 8.000 Din. Odobren za avtotaxi. Naslov v upravi lista pod št. 7153.

Jedilnica

spalnica z eno posteljo, pokrita postelja za služkinjo, miza i. dr. se prodaja. Ogleda se Pogačarjev trg 3/III desno.

Puhasto perje

čisto čobane po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Illica 82. Kemična čistilnica perja.

Razno

Pljučal

Pljučne bolezni zdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenanstalt) Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina. — Udobnost, prvotredno! Prospekti!

Za odvado

pijančevanja stane Avinal 235 Din. Nikoprost za odvado kajenja pa 76 Din. Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Kolo-dvorska 3.

Obrt

Kopalne obleke

od 45 Din naprej Vam nudi »LUNA«, Maribor, Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

Posteljne mreže

izdeluje najceneje le Alojz Andlovic, Komenskega 34 (nasproti šole na Ledini). V popravilo se sprejema-jo vse vrste: na lesenih in železnih okvirjih. Takojšnja postrežba.

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 240 — otomani Din 550 — mreže - postelje odeje - žimo - cvilih najceneje kupite pri

Rudolf Sever

Ljubljana, Marijin trg 2

Telefon 2059

Premog suha drva Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Priporoča se

domači naravni

malinovec

trdke

»MALINA« d. z o. z.

Ljubljana VII

Medvedova c. 4.

Plačilna natakaraica

prvovrstna, z znanjem nemščine in zmožna kavicije, se išče za takoj. — Le prvovrstne moči naj se zglasijo v gostilni Košak, Ljubljana, Krekov trg 11.

Tvrška A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24. audi najceneje vse vrste pšenice moko in druge mlevske izdelke.

Zahtevajte cenik!

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Elektropodjetje

A. ARHAR

Celovška cesta 80

Sp. Šiška

prevzema vsa električna dela in instalacije pod ugodnimi pogoji. Jamči se za solidno delo in nizke cene.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Ljubljana, Stari trg št. 32.

Inserati v Slovincu

imajo največji uspeh.

Čajno maslo

prvovrstne kakovosti, vedno sveže in po najugodnejših cenah Vam nudi trdka

Julij Zupan

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 35

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor :: Aleksandrova cesta št. 42.

Dne 20. junija so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

202.000 Din srečka št. 49.360

80.000 Din srečka št. 51.767, 60.000 Din srečka št. 54.814, 40.000 Din srečka št. 45.949, 30.000 Din srečka št. 29.812, 20.000 Din srečka št. 62.601, 10.000 Din srečki št. 69.723, 44.094, 7.000 Din srečke 96.166, 69.991, 49.713, 3.000 Din srečke št. 64.028, 60.166, 57.311, 56.481.

Čas vkuhanja se je pričel!

Dobra gospodinja uporablja najpopolnejše WECK-ove priprave za vkuhanje. — Pri nakupu pazite na znamko

Tovarniška zaloga za Jugoslavijo:

FRUCTUS - LJUBLJANA, Krekov trg št. 10

Krajevni prodajalci: Celje: J. Jagodič, Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard, Ptuj: P. Vogel, Brežice: V. Petan, Kranj: Merkur, Kočevje: F. Huber, Sevnica: A. Kastello in P. Setina, Slovenjgradec: I. Rojnik in K. Rojnik.

Delo lahko dobijo takoj

dobri zidarji

za tunel in kot pomočniki

navadni delavci

Tunel »Saranovo«, pošta Natalinci, postaja Markovac, Srbija. Plača dobra.

RAVNATELJSTVO IN URADNIŠTVO TRBOVELJSKE PREMOGOKOPNE DRUŽBE
naznanja, da je gospod

Božidar Rován

šef fakturnega oddelka Trboveljske premogokopne družbe

danes po dolgem in mukopolnem trpljenju umrl.

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v četrtek, dne 25. junija ob pol 6 popoldne iz mrliške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Nadvse zaslužnega uradnika in dragega, dobrega tovariša ohranimo v trajnem in najlepšem spominu.

V Ljubljani, dne 23. junija 1931.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Otfried v. Hanstein:

Strahotno potovanje na luno

Joe Allister prikim: »No vidite, kako nepotrebne so Vaše skrbi. Saj vendar poznam svoje kapitane. Kaj pa delajo Kitajci na otoku?«

»Najbrž nič.«

Egon ga vprašujoče pogleda. »Ali stražijo Kitajci?«

»Prav namenoma sem tako ukrenil. Tehnika jim je španska vas, zato tudi ne morejo ničesar izdati.« Allistra niti malo ni skrbelo in je od strani gledal Egona. Ta pa še malo ni bil pomirjen, ampak so mu lice zameglele še hujše skrbi in je z daljnogledom zopet pregledoval otok.

»Doktor, doktor, zdí se mi, da ste nervozni!«

»Res je; prosim Vas, izkrajajmo se!«

Allister skomigne z rameni, se smehlja sam vase in si misli svoje. »Razumem, tudi jaz bi bil nervozen, ko bi —«

Tedaj umolkne, ker zapazi, da prihaja Irena. Jahta je zapeljala v eno izmed luk in se zasidrala ob pomolu. Egon prvi skoči s krova.

»He! Halo!«

Ne odgovora — ne človeka — ne straže na obali. Samo veliki jekleni orjak štrli samotno kvišku in s svojimi pajčjimi rokami nežno objema pokonci stoječo raketo.

»Mister Allister — kje je straža?«

»Gotovo sladko spi. So pač Kitajci.«

Z urnimi skoki Egon nestrpno hiti v lopo velike barake, kjer so čuvaji imeli stanovanje. Nekaj žarnice

jo je borno razsvetljevalo. Egon je samo pogledal in takoj vedel, kaj se je zgodilo.

Kitajci so v dolgi vrsti ležali na pogradih, skremženi obrazi so se jim gnusno režali, napol odprte oči pa so pričale, da so v nekem čisto drugem svetu.

»Opij!«

V njihovih rokah je zagledal dolge, tenke pipe, poleg ležišč pa majhne svetilke, nad katerimi so bili prsti pohlepno presvaljali opij v drobne kroglice. Popadel ga je neizrekljiv stud, obenem pa mu je tako čudno tesno postalo pri srcu, da si sam ni vedel, zakaj.

Allister in Irena sta ostala na krovu jahte in sta Egonu še zaklicala, naj se kmalu vrne, ker ga pričakuje. Veliko prijetnejše je bilo ostati na razkošni ladjici, kakor pa iti v ono drugo barako, ki nikakor ni bila udobno opremljena.

Egon je stekel proti raketi. Kot blisk mu je skrb zrastle v pravega orjaka. Ni verjel lastnim očem, in — vendar je popolnoma jasno razložil: V raketi je luč! Majcen, tavajoč pramenček svetlobe, kakor če kdo sveti z žepno svetilko.

Že stoji na vzpetini, skoči po stopnicah v ogrodju gor, hoče odpreti vrata, da jih v istem hipu nekdo odznotraj sunkoma odpre, neki človek, človeček, po vsem videzu Japonec, plane venkaj, spodrsne in prileti v Egona, tako da bi ga bil skoraj potegnil za seboj.

Egon plane naprej, prileti v malo kabino, vidi, pa tudi ne vidi, kajti v istem hipu zaloputne neka strašna sila vrata za njim, istočasno se od vseh strani zasliši grozovito treskanje in tulenje — neka nepremagljiva sila ga trešči na blazine v kabini in Egon omedli.

V jahti je na krovu stala Irena. Joe Allister se je pravkar hotel vrniti v kabino.

»Oče!«

Kriknila je, da je šlo skozi ušesa, Allister je bil v hipu pri nji, ji pogledal v obličje, polno groze ter se ozrl tja, kamor je kazal njen prst.

»Kaj pa je?«

»V raketi je luč!«

Tedaj sta oba zagledala Egona, kako je stekel preko trga, kako zvihral po stopnicah, videla sta, da so se vrata odprla in je nekaj priletelo venkaj. V istem hipu pa ju je treščilo po tleh. Zagoreli so mogočni, jarki plameni, strahovito je zagrmelo, orjaški val je dvignil belo jahto visoko gor, val, ki se je popolnoma neopričakovano odtrgal iz morja.

Irena je ležala na tleh, se v smrtnem strahu s prsti krčevito oklepala železne ograje, čutila, kako so se kot hiša visoki valovi zrušili nanjo in jo zalili, a zavesti ni izgubila. Srepa izbuljene oči so ji zrle, kako so iz dna umetnega otoka bruhtili ognjeni zubli, blazno zbesneli, ogromni plameni, za njimi pa je zatulilo grozovito hrumenje. Bile so eksplozije, kakor jih je zmožna le naravna prasila. Obenem pa se je lomilo in drobilo, kakor da se ruši svet. In že potegne ledenomrzle veter. Medtem ko železje z betonskimi drobeci šviga okoli nje kakor peklenški dež ob rušenju sveta, pa zapazi, kako se raketa žamaje, kako zlomi in na drobne koščke razbije železno ogrodje in kako se ozko granatno letalo med sikanjem in tulenjem odtrga od tal, še vedno za seboj treskajoč orjaške plamene.

Stemnilo se je, kjer je še pred nekaj sekundami plavala Nova Atlantida.

Dnevna kronika

Koledar

Sreda, 24. junija: Kres. Rojstvo Janeza Krstnika.

Osebnosti

— Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Nastavljeni so: Korban Franc kot kaplan v Sevnici ob Savi; Juranovič Alojzij kot drugi kaplan v Hoče; Lamprecht Jože kot kaplan k Sv. Trojici v Halozah; Modrinjak Franc kot kaplan v Ruše; Pušnjak Rupert za kaplana k Sv. Barbari v Halozah; Schöndorfer za drugega kaplana v Ljutomer; Smoln Franc za kaplana k Sv. Vidu pri Ptuj in Vojkovič Jožef za kaplana k Sv. Rupertu v Slovenskih goricah. — Prestavljeni so: Kranjc Jože od Sv. Trojice v Halozah za kaplana k Mali Nedelji; Lesjak Karel iz Sevnice ob Savi za kaplana v Trbovlju; Petrovič Jože iz Hoče za kaplana v Majšpergu; Krušič Janez iz Majšperga za kaplana k Sv. Marku nize Ptuja; Pušnjak Bogomir je nastavljen za kaplana v Marenbergu; Munda Matija je postavljen za prvega kaplana v Ljutomeru in Pajlar Lojze iz Ljutomer za kaplana v Hoče.

— Diplomirali so na juridični fakulteti ljubljanske univerze: Sattler Fran iz Sv. Barbare v Slovenskih goricah; Vogrinec Franc iz Novega mesta in Strekel Ivan iz Ljubljane. — Čestitamo!

Brezplačni

Ostale vesti

— Občni zbor »Vzajemnosti«, društva duhovnikov ljubljanske škofije, bo v sredo 24. junija 1931 pop. ob pol 3 v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne. Dnevni red: 1) Poročilo predsednika. 2) Poročilo blagajnika. 3) Poročilo nadzorstva. 4) Odobritev letnega računa. 5) Volitev odbora. 6) Volitev nadzorstva. 7) Slučajnosti. Ako bi bil občni zbor ob določeni uri vsled nezadostnega števila prisotnih članov nesklepčen, se vrši z ozirom na § 8 društvenih pravil pol ure pozneje na istem mestu drug občni zbor, ki more veljavno sklepiti ob vsakem številu navzočih članov. — Odbor.

— Dekliški tabor bo v nedeljo 28. junija na gori Oljki. Pridrigo in svečo mašo bo imel stolni kanonik in voditelj Marijinih družb Franc Časl. Po cerkveni slovesnosti zunaj cerkve dekliški tabor za dekleta iz Savinjske doline. Na taboru zunaj cerkve bo govoril predsednik Prosvetne zveze v Mariboru dr. Josip Hohnjec. Dekleta! Pohitite na goro Oljko v velikem številu!

— Prosvetni nastavljeni, pozor! Ministrstvo prosvete je izdalo sedaj na podrejene oblasti odlok, po katerem se morajo vsa društva uradnikov in uslužbencev v resoru prosvetnega ministrstva po zakonu 31. marca preurediti in o tem vsaj do dne 1. julija poročati prosvetnemu ministru ali predsedniku ministrskega sveta. Ona društva, ki tega ne namenjajo, morajo najprej po treh mesecih po tem datumu likvidirati. Toliko v vednost nastavljenecem prosvetnega ministrstva.

— Opozorjamo na razstavo izdelkov grafičnih vajencev Dravske banovine, ki se vrši od 24. do 30. junija v poslopiju Tehniške srednje šole (pri-tilje) v Ljubljani. Razstava je odprta vsak dan od 9 do 12 in od 15 do 19. Vstop prost. — Občinstvu in šolam prav toplo priporočamo posej te poučne razstave, ki nudi prav pester pregled ličnih grafičnih izdelkov naših mladih žrnih umetnikov.

— V uršulinskem samostanu v Ljubljani bodo zabavne vaje za učiteljice od 16. do 20. avgusta. Začetek 16. avgusta ob 6 popoldne. K obilni udeležbi vabi predstojništvo.

— Legitimacije za četrtinsko vožnjo na kongres Treznosti v Belgradu, ki se vrši od 3. do 5. julija, se dobe pri Brezalkoholni produkciji, Ljubljana, Kolodvorska ulica 3 (nasproti mestnega kopaljšča). Izkaznica stane 30 Din, ki se morajo vplačati pri naročilu oziroma prevzemu.

— Železniška vest. Pričenši s 27. junijem 1931 do vključno 3. oktobra 1931 imajo potniški vlaki štev. 618, 622 in 625 postanke v postajališču Podsed. Iz Podsedca postajališča odhaja vlak štev. 618 ob 9.24, vlak štev. 622 ob 13.20 in vlak štev. 625 ob 22.06.

— Jugoslovanska umetnostna razstava Cvijete Zuzorić v Belgradu je bila zaključena 4. junija. Slovenski razstavljalci so prodali 14 del za skupno vsoto 35.650 Din in sicer: J. Vavpotič: Dekle; B. Vavpotič: Z Raba; J. Gorjup: Prijateljstvo; M. Janna: Dvorišče; Studija; J. Justin: Mohamedanec; F. Kosir: Jaz, Kmetica, Sora; M. Maleš: Ljubimkarnje; A. Sirk: Obala na Rabu; T. Kos: Delavci; J. Sajevic: Glava; F. Kralj: Marija z angeli. — Kupili so Nj. Vel. kralj 7 del, ministrstvo prosvete 4 dela, občina belgrajska 1 delo in privatni 2 dela. — Razstavljalec naj pridejo iskat vrnjene slike in kipe v Narodno galerijo, ki bo razposlala tudi kupnine, ko jih bo Belgrada.

— Planinske rože. Iz Jezerskega nam poročajo: Iz Kranja je pod »Planinske rože« pisal dopisnik, da ima g. Sajevic na svojem vrtu 21 planink iz ene korenike, Jezercina pa Kranjčane v tem posekamo! G. Vinko Tepina, mizarški mojster, ima planinko, ki ima letos tudi iz ene korenike sedem in dvajset cvetov. Cvetovi so lepi, veliki, beli. Jezercini imamo rekord! Kdo ga poseka?

— Slov. planinsko društvo ima redno glavno skupščino dne 19. julija t. l. v beli dvorani hotela »Univerza« v Ljubljani. Legitimiranje delegatov ob 9:00 urah skupščine točno ob 10 dopoldne.

— Slov. planinsko društvo. Člani se opozarjajo, da morajo biti njihove društvene legitimacije opremljene s potrdilom pristojne policijske oblasti, ako naj se dotični član nemoteno kreta, zlasti v obmojnem pogorju. Potrdilo imenovane oblasti se mora obnoviti vsako leto posebej. Ni pa sploh dopustno brez takega potrdila prekoračiti avstrijsko mejo. Kako daleč sme turist iti s tako pravilno legitimacijo v avstrijsko ozemlje je razvidno iz »Sporazuma o turističnem prometu med našo državo in avstrijsko republiko«, ki je razglašen v Uradnem listu št. 368-89 od 30.IX. 1926.

— Prvi telefonski razgovor London-Split. V nedeljo so prvi govorili po telefonu med Londonom in Splitom. Londonska telefonska centrala je klicala splitsko in zahtevala spojitve s podjetjem Dalmatienne. Razgovor je nato vodil uradnik tega podjetja v francoskem jeziku in je trajal nekaj minut. Londonska centrala je raztolmačila vzrok, zakaj je klicala, in vprašala, kakšno vreme vlada v Splitu in druge dnevnosti. Razgovor se je prav dobro obnesel.

— Pošastna vožnja z dvema mrtvecema. V železniški radio-postaji v Derventi sta te dni zvečer delala med drugimi tudi delavca Karlo Račić in Filip Majić. Med njima je prišlo do prepira, ki je končal s pretepom, tekoma katerega je Majić potegnil revolver in ustrelil na Račića, zadevši ga

v trebuh. Prišel je zdravnik, ki je ugotovil, da je potrebna takojšnja operacija. Račića so naložili na avtomobil, ki naj bi ga prepeljal v Bosanski Brod. Šofer je vozil z največjo brzino, da bi čimprej dospel v bolnišnico. Ko pa je prišel do bolnišnice, je opazil, da je Račić že mrtev. Ni mu preostajalo drugega, kakor da se z mrličem vrne v Dervento. V tem pa je že nastopil mrak. Ko je avtomobil zavozil iz razsvetljenega mesta na temno ravn, se je šoferja radi bližine mrliča polastila neka groza in je radi tega še bolj povečal brzino avtomobila. Nasproti pa mu je privozil voz, na katerem je sedel kmet. Na nekem ovinku se je avtomobil z vso silo zaletel v kmečki voz ter ga popolnoma razbil. V luči reflektorjev je šofer med ruševinami voza opazil mrtvega kmeta. Šoferja se je polastila še večja groza in odločil se je, da še drugega mrliča naloži na avto. Nato je obrnil nazaj proti mestu in pripeljal v bolnišnico mesto enega ranjenca dva mrtveca.

— Slovensko planinsko društvo naznanja, da bo Vodnikova kočna na Velem polju od dne 27. junija nadalje odprta in oskrbovana. Kerkova kočna na Ratitovcu je od 21. junija nadalje odprta in oskrbovana. — SPD. opozarja se enkrat vse one člane, ki so prešli obvestila radi nepravilnih slik za legitimacije obmejnega turističnega prometa z Italijo, da jih nemudoma oddajo v pisarni Osrednjega odbora (palaca Kred. banke IV. nadstropje).

— Šopek 10 cerkvenih pesmi. Za mešani zbor zložila s. M. Alakok Ekel, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Skladateljica s. Alakok je našim cerkvenim pevovodjem in organistom že zna-

radio aparati

na po njenih blagoslovnih pesmih »Pridite, molimo! Kakor prva zbirka se odlikuje tudi ta po zelo melodioznem a zelo strogo cerkvenem slogu. Tu ne najdeš ničesar modernega, vsi napevi so zelo pevni in lahki, da jim je kos najšibkejši zbor. — Vsebinska pričujoče zbirke je sledeča: 2 Marijini, Sv. Alojzij, Kristusu Kralju, v proslavo sv. Zakramenta, sv. mala Terezika, blagoslovna, sv. Ciril in Metod, častna straža najsv. Srca in sv. Jožef. Vsem našim cerkvenim zborom ta šopek cerkvenih pesmi toplo priporočamo, ker smo prepričani, da se jih bodo radi učili in z veseljem efektivno izvajali.

— Hudo zaprtje, katar debelega črevesa, napenjanje, motenja v želodcu, odvajanje krvi, lenovitost jeter, zlato žilo, bolečine v kolku odstrani naravna »Franz-Josef« grenčica — zjutraj in zvečer majhen kozarec. Zdravniki strokovnjaki izpričujejo, da »Franz-Josef« voda učinkuje brez bolečin celo pri dražljivosti črevesa. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Celje

— Razglas mestnega magistrata. Od 22. t. m. dalje do preklica bo Glavni trg radi tržnega prometa za vozovni promet od 6 do 11 zopet zaprt. Vozovni promet čez Slomškov trg in Kapucinski most se bo vršil le preko Gosposke ulice odnosno Kocenov. — Mestno načelstvo Celje. Subic.

— Smrtna kosa. V ponedeljek, 22. t. m. je v Cretu št. 60 umrla 35 letna Baumgartner Marija, žena posestnika in krojaškega mojstra.

— Obesenev v gozdu. Prevčerašnjim dopolne so našli otroci v gozdu pri Storah na nekem drevesu moško truplo obesoeno. V obesoenu so spoznali hlapca Konška iz Stor, ki so ga pogrešali že približno tri tedne. Konšek je bil vojni invalid, ki je trpel vedno na hudih bolečinah v želodcu, ki mu je bil v vojni prestreljen. Domnevajo, da je radi hudih bolečin obupal ter končal svoje življenje. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Storah.

— Celjska lovška družba je nakazala včeraj, v torek 23. t. m. 1000 Din za po toči škodovane v Dramljah. Zeleti bi bilo, da se jih najde še več, ki bi ta lepi zgled posnemali.

— Treznostna razstava v Narodnem domu. Za treznostno razstavo vlada v Celju veliko zanimanje. Sole jo bodo obiskale. Nekatere slike in plakati so v resnici posrečeni. Dne 30. junija in 1. julija bo razstava odprta v Gaberju. Kraj pravčasno navedemo.

— Izguba. V soboto, 13. t. m. zvečer je izgubil šofer g. Stanislav Hraštnik na progi med Retico ob Savinji in Lučami denarnico s šolsko legitimacijo na njegovo ime in denarja približno 1500 Din. Bilo je poleg tega v denarnici nekaj slik Kočevja. Ako ima najditelj kaj čuta poštenosti, naj vpoštevata težak položaj imenovanega gospoda in naj mu vrne denar. Odda ga lahko ali na najbližji orožniški postaji ali pa v upravi »Slovenca« v Celju, Cankarjeva cesta 4, proti primerni nagradi.

Iz raznih krajev

Stari trg pri Ložu. Preteklo nedeljo smo pokopali na farnem pokopališču v Podcerkvi gosposko Nežo Janežič, posestnico iz Markovca. Pogreb je pričel, kako priljubljena je bila blaga pokojnica. Vsa starostna župnija jo je poznala kot dobro in usmiljeno ženo izredno radodarnih rok. Noben revež ni šel prazen iz njene hiše. Posebno med svetovno vojno so se k njej zatekali številni potrebni in ne zaman. Rajnica zapuščala dva sinova in šest hčera, od katerih so tri že poročene. Bog ji bodi blag plačnik za njena dobra dela. Zalujočim naše iskreno sožalje!

St. Vid pri Stični. V slovesnem razpoloženju smo bili na Vidovo nedeljo. Zjutraj ob 8 je bilo 108 šolskih otrok pri prvem sv. obhajilu. Otroci, starišev in sorodnikov je bila cerkev skoraj polna, ki je bila radi obhajancev lepo okrašena. V Prosvetnem domu so prvoobhajanci dobili zajutrek. Gospodične učiteljice so dvorano okrasile. Neumorni streljavec A. Z. je od zgodnjega jutra deval patrone v topič. Mladenci, ki so klicani za ta teden na nabor, so celi dan dajali duška svojem veselju, da so dočakali dvajsetletnico svojega rojstva.

St. Vid nad Ljubljano. Vpisovanje v vse štiri razrede meščanske šole se bo vršilo v nedeljo in ponedeljek, dne 28. in 29. junija, vsakokrat od 8—12 v ravnateljevi pisarni. Učenci in nčenke naj prinese s seboj zadnje šolsko izpričevalo. V I. razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili 4. razred ali 4. šolsko leto osnovne šole. Ubožni učenci dobijo učne knjige na šoli brezplačno.

Poizvedovanje

Ušel je kanarček. Kdor bi ga ujel, se naproša, da ga odda g. Nachtigalu, Tobačna ul. 5.

Lepi lasje — vzlic vročini in prahu!

Zlasti kadar je vroče, je treba, da si umivate lasje z Elida Sham-poonom. Tako Vam ostanejo lasje vedno zdravi in negovani, Vi sami pa se počutite prijetno osveženi!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Maribor

Pevski zbor »Echo« v Mariboru

Maribor, 23. junija.

Danes popoldne je prisel v ljubljanski brzo-vlakom krakovski zbor Echo, ki je bil na turneji po Jugoslaviji. Na kolodvoru se je zbralo mnogo občinstva. Ko je privozil vlak na postajo, je občinstvo pozdravljalo goste z živahnim vzklikanjem. V imenu pevskih društev je goste pozdravil predsednik pevskega zbora Glasbene Matice Josip Arnuš in jim želel dobrodoščilo. V imenu poljsko-jugoslovanske lige jih je pozdravil v poljščini prof. dr. Crnek. Za pozdrave se je zahvalil podpredsednik društva »Echo« Borowski, ki je obenem v toplih besedah podčrtal iskreno voljo za kulturne stike med Poljsko in Jugoslavijo. Gostje so se po prihodu odpeljali na mariborski otok. Zvečer priredijo koncert v Narodnem gledališču in se nato odpeljejo že ob 24 z brzovlakom v svojo domovino.

*

— Matura na humanistični gimnaziji. Včeraj se je zaključila matura na klasični gimnaziji. K maturi je bilo pripuščenih skupno 49 dijakov. Od teh

še na razpolago

dijakov je bilo 8 opročenih ustne mature, 36 je položilo maturo, 3 imajo izpit v jeseni in 2 sta reprobirana za 1 leto. Maturo so položili: Bezjak Anton (z odliko), Duh Franjo, Fajdiga Alojz, Gombot Franjo, Gulin Pavel, Hohnjec Milivoj, Jeler Karel, Jurca Ciril, Klemenčič Anton, Kocuvan Vasilko (z odliko), Kolenc Ivan, Kos Franc, Košak Edgar, Kramer Karlo, Kušar Stefan (z odliko), Macarol Vladimir, Matkovič Josip, Musnik Viktor (z odliko), Nežič Karla, Ornik Friderik, Oster Stanko, Petančič Martin, Pipuš Milena (z odliko), Potokar Ferdinand (z odliko), Poznik Marjan, Predikala Maks, Pliberšek Anton, Razlag Bronislava, Sawost Hilda, Schweiger Hilda, fr. Sedej Anton (z odliko), Sekolec Karlo, Sinko Josip, Stucin Joža, Suncič Viktor, Sušnik K. (z odliko), Tominešek Franc, Uršič Rudolf, Verstovšek Ciril, Vogrinec Stanko, Vrhovec Alojzij, Zoicher Ivan, Zolnar Alojzij.

— Priprave za profesorski kongres so v polnem teku. Profesorja Fr. Baš in Kos preurejata muzej. Ob tej priliki bo v klasični gimnaziji posebna razstava raznih za Maribor značilnih predmetov; tudi bo ob tej priliki razstavil svoja slikarska dela prof. Kos.

— Odhod druge počitniške kolonije na morje bo 30. t. m. ob 17.25. Zbirališče ob 17 na kolodvoru. Vsak prinese s seboj predvidene stvari.

— Akademski kongres. Drevi ob občini uri sestanek. Za vse sodale udeležba obvezna.

— Smrtna kosa. V nežni mladosti je umrla v splošni bolnišnici 4letna Hedvika Ferlič, hčerka viničarja. Pokopljejo jo danes ob četrt na 16 na magdalenskem pokopališču.

— V gledališču gostuje drevi zagrebška drama s Klabodvim XYZ. Sodelujejo: Božena Kra-

Sport

RAZPIS

distančne dirke za »Prvenstvo Triglavskega pododborja«, katere se vrši v nedeljo, dne 28. t. m. na progi: Ljubljana-Grosuplje-Krka-Stična-Višnja gora-Grosuplje-Ljubljana. (Progi Grosuplje-Krka-Stična-Grosuplje trikrat).

Glavna dirka: 152 km. — nagrade: prvi, drugi in tretji srebrne kolajne, četrti in peti kolajne. Časovne kolajne 30 min. za prvim.

Juniorska skupina: 72 km. nagrade: prvi, drugi in tretji srebrne kolajne, četrti in peti bronaste kolajne. Časovne kolajne 15 min za prvim.

Start: Ob 5.30 zjutraj na Dolenjski cesti pri km 3. — (restavracija Jelačin).

Cilj: istotam.

Splošna določila:

1. Tehnična izvedba dirke se ravna po dirkalnem pravilniku Kolesarske zveze kralj. Jugoslavije.

2. Dirka je obvezna za vse člane klubov »Triglavskega pododborja«. Dirkači se morajo izkazati z veljavno licenco Kolesarske zveze.

Kolesarska Zveza razglašala sledeče: Pravico nastopa na »Državnem cestnem prvenstvu«, katero je razpisano na 12. jul. t. l. na zgoraj omenjeni krožni progi, imajo samo oni verifikirani vozači, kateri so se udeležili dirke za »Podoborsko prvenstvo« svojega Pododborja.

3. Vsak dirkač se mora strogo ravnati po cestno policijskih predpisih, kolo mora biti opremljeno z zvonom in rabljivo zavoro. Prireditelj ne odgovarja za škodo, katere povzroče dirkači med dirko ter vozi vsak posamezni dirkač na lastno odgovornost.

4. Točno izpolnjene pismene prijave sprejema tajništvo kluba ter se iste brezpogojno zaključijo v četrtek, dne 25. junija ob 18. Na poznejše došle prijave se nikakor ne bodo oziralo.

5. Prijavnina en dinar. Prijave brez prijavne in navedbe lic. številke so neveljavne.

6. Zakasneje vozača na startu, ali nenpoštevanje predpisov glede prijave, izključuje istega od tekmovanja.

7. Odredbam vodstva dirke se je najstrožje pokoriti.

8. Eventuelni protesti se imajo vložiti 10 minut po izvršeni dirki z vlogo 30 Din, katere vloga zapade v prid »Triglavskega pododborja«, ako se protest ni uvaževal. V nasprotnem slučaju se vrne.

Upravni odbor si pridržuje pravico razpisano dirko preložiti ali pa vsled nezadostnih prijav preklicati.

10. V slučaju slabega vremena se vrši dirka dne 29. junija t. l.

NOVOMESKI SPORT.

S. K. Viktorija (Karlovac): S. K. Elan 5:4 (2:0). Prvak karlovskega okrožja SK Viktorija je v nedeljo po težkem boju premagal domačine z razliko enega gola. Gostje so predvedli lepo kombinacijsko igrjo, bili so pred vratmi premalo odločni. Napad domačinov v tej postavi bi bil dober, želeli bi le, da bi desna zveza igrala na krilu in obratno. Obramba je bila v tej tekmi slaba z izjemo vratarja, ki je prvič nastopil v tako težki tekmi in svojo nalogo nad vse časno izvršil. Slab je bil tudi srednji krilec, največ ker je premalo treniral.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 24. junija. 12.15 Plošče (slovenska in operetna glasba). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.00 Salonski kvintet. — 19.00 P. dr. Roman Tominec: Portreti iz svetovne literature in umetnosti (Kristian Andersen). — 19.30 Dr. N. Preobraženski: Ruščina. — 20.00 Koncert delavske godbe »Zarja«. — 21.00 Prenos z Ble. — 22.00 Čas, dnevne vesti.

Četrtek, 25. junija. 12.15 Plošče (Donski kazaki, plesna glasba). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.00 Salonski kvintet. — 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. — 19.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. — 20.00 Dr. Lojze Čampa: Časnik in časnikarstvo. — 20.30 Komorni kvintet (gg. Pfeifer, Stanič, Sušteršič Bajde, Lipovšek). — 21.30 Narodne pesmi pojeta gg. Janko in Gostič, solista ljubljanske opere. — 22.00 Prenos z Ble. (Erich Herjesev jazz orkester). — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi:

Četrtek, 25. junija.

Belgrad: 12.45 Koncert radio orkestra. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Popoldanski koncert. 20.30 Ljubljana. 22.50 Balalajke, koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Ljubljana. 22.40 Večerna glasba. — Budapest: 12.05 Radio kvartet. 16.30 Cigan-ski orkester. 18.10 Koncert opernega orkestra. 19.50 Pevski koncert. 20.30 Pevski koncert, nato jazz orkester. — Dunaj: 12.00 Opoldanski koncert. 16.00 Simfonični konc. 20.00 Koncert. 21.00 Wagnerjev večer. 22.40 Večerni koncert. — Milan: 19.10 Pestrta glasba. 20.45 »La Gioconda«, opera. Ponchielli. — Praga: 20.00 Koncert vojaške godbe. 21.00 Radio orkester. 22.15 Orgle. — Langenberg: 20.00 Večerna glasba. 21.00 Komedija. — Rim: 21.00 Koncert. — Berlin: 19.15 Zabavna glasba. 22.10 Plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Koncert. 13.00 Simfonični orkester. 20.15 Španske pesmi. 20.30 Plesna glasba. 22.45 Havajske kitare. —

Borba na življenje in smrt

Framasonstvo v Španiji se brani proti silam, ki jih je samo priklicalo

(Od našega posebnega dopisnika.)

Pariz, 23. jun. Komaj en teden nas še loči od volitev v špansko ustavodajno skupščino. Sprito skrajne zapletenosti španskega problema in velike neznanke, ki jo predstavlja špansko ljudstvo in njega razpoloženje, ne more nihče prorokovati izida volitev. Če sklepamo po volivnih shodih v Pamploni, Mandrigoriji, Ovi-
edu, Ribas Fresseru v Kataloniji, Santi Olalli pri Toledu, Talaveri, v Pontevedra in Salamanci, bo volivna borba zelo viharja. Že zdaj je morala na več krajih intervenirati Guardia civil, pri čemer je bilo nekaj ljudi ubitih in veliko ranjenih.

Framazoni se boje lastnih prijateljev

Dočim se je ob priliki napada republikan-
cev na veliki katoliški shod v Pamploni poka-
zala solidarnost vladajočih republikanskih
strank desnice in levice proti katoličanstvu in
monarhistom, oziroma avtonomistom, stoji za-
dnji volivni shodi v znamenju spopada med ana-
rho-boljševskimi elementi in vladajočimi repu-
blikanci, najsi pripadajo zmernemu krilu ali ra-
dikalcem. To je nov moment, ki jasno priča, da
so se republikanski radikali, ki so s pomočjo
ekstremnih elementov proti volji ministrskega
predsednika Zamore razvneli antikatalistično go-
njo, svojih dosedanjih prijateljev, to je anarhi-
stičnih delavskih sindikatov in pristašev III. in-
ternacionalne, zbal, ker so zdaj lefi napravili
fronto tudi proti republikanski levici ali fra-
masonski buržuaziji, kakor jim pravijo.

Anarhizem dviga grozečo glavo

Anarho-boljševizem, ki se je bil izdijal
v naskokih na samostane v Kastiliji in južni
Španiji je prenesel sedaj svojo delavnost v Bar-
celono, ki je bila do zadnjega časa popolnoma
mirna. Gibanje volijo tako zvali »Sindicati nati-
ci, kateri so člani »Generalne konfederacije
dela« in imajo kot glasilo »Solidaridad Obrera«.
Ti anarhistični sindikati so otvorili ogenj zoper
socialno demokracijo, ki ima v kabinetu tri za-
stopnike, dolžeč jo, da se je prodala na eni
strani »katoličanom, odelim v republikansko
masko, s čemer sta mišljena ministra Zanora
in Maura, na drugi strani pa framasonski bur-
žuaziji, ki jo vodi minister za zunanje zadeve,
znani »republikanski levi« Lerroux.

„Odkupnina, katero delavstvo ne sprejme“

»Solidaridad Obrera« se krvavo norčuje
iz »framasonskih buržujev, kateri so inšcenirali
»medolžne požige samostanov samo zato, da bi se odkupili od ljudske jeze, ki jih čaka, in da bi španski proletarijat z antiklerikalizmom prevarili, da ne bi zahteval novega socialnega reda na račun »ite buržuazije«. »Solidaridad Obrera« se popolnoma poslužuje boljševiške propagandistične terminologije, dajši njen pro-
gram ne predvideva diktature proletarijata, ampak popolno anarhistično svobodo vsake avtorite preostega ljudstva. Pač pa sumijo, da so boljševiki, ki nimajo nobenega izgleda na kak-
šen znaten uspeh, dajši jim je prišel za volivno
borbo na pomoč znani francoski komunist in po-
slanec Marty, sklenili s sindikalisti začasen kompromis.

Ali red - ali anarhija

Ta kompromis gre brez dvoma za tem, da
si se volitve v ustavodajno skupščino in konsti-
tucija taiste »poli preprečila in uvedla splošna
anarhija, v kateri bi se potem anarhistični sindi-
kalisti borili za nadvlado s komunisti. Tega-
rume se, da se je framasonska inteligenca tega
silno zbal in da je sklenil stopiti na plan sam-
»le« Lerroux, ki hoče pokazati anarhistom svo-
jo železno pest. On se boji za republiko tem-
bolj, ker sindikalisti operirajo z »anarhističnim
gibanjem Katalonije, v čemer jim poma-
gajo tudi komunisti. Tako vidimo skrajno inter-
esanten pojav, da so danes za popolno avtono-
mijo ne samo Katalonije, ampak tudi Baskov,
Argonije in Navare in vseh ostalih zgodovinskih
španskih provinc združeni katoličani, anarhisti
in komunisti. Razlika je samo v tem, da hočejo
sindikalisti iz neodvisne Katalonije vnov zrevolu-
cionirati vso Španijo v »zvezo federativnih
sindikalističnih republik Španije, tako da bi
avtonomija služila popolnemu socialnemu pre-
vratu bodisi v anarho-sindikalnem bodisi v ko-
munističnem smislu.

Ključ je v Barceloni

Ker so sedaj vse politične sile Španije, ki
bodo odločile o izidu volitev v konstituantno,
koncentrirane v Barceloni, se je minister Le-
rroux podal tjakaj, da pomiri duhove, zavrne
sindikalistično agitacijo in utrdi buržuazno re-
publiko. Preden je prišel, ga je »Solidaridad
Obrera« ljuto napadla, češ da je on član tiste
vlade, »ki daje kardinalom in razpotalo avto-
mobile, da se lahko odtegnejo ljudski jezi, in
sprejema provokatorične proteste in zahteve
»kofove z vljudnim smehljajem, dočim ljudstvu
daje svinca iz vojaških mitraljez.« Treba pa je
priznati, da je Lerroux v Barceloni pogumno na-
stopil in da se ni zgodil noben incident, kakor
so se splošno bali. Seveda je bil ministrov shod
na Plaza de Toros, katerega se je udeležilo okoli
25.000 oseb, od orožništva dobro zastražen. Toda
velik del publike ni obstojal iz pristašev Le-
rrouxa, ampak so ga prišli poslušati deloma iz
radovednosti, deloma zaradi bikoborbe, ki se je
začela po končanem shodu. Ministrski govor
sam pa je bil kljub vsemu patosu starega bora
za republiko vsebinsko zelo voden.

„Republikanski lev“ govori

»Hočemo ustvariti — je dejal — »svobod-
no Katalonijo v narodni zvezi Španije; vi mo-
rate biti Katalonci v Španiji, toda Španci v Ka-

laloniji.« Ta formula pa publike ni navdušila,
ker je že skoraj ravno tako stara kakor Lerroux
sam. Nato se je spravil na sindikaliste, češ da so
republiko začeli radikalni republikanci. »Revo-
lucionarji včeraj« — je dejal — »smo danes
konzervativci, to se pravi, konservativci, da
ohranimo republiko, da jo branimo proti vsem
tiranijam, naj se odevajo tudi v ime proletari-
jata. Tisti, ki so obsedeni od duha upora, naj
nam dajo nekoliko miru, vsaj nekaj mesecev,
da izdelamo, diskutiramo in odobrimo novo
špansko ustavo. Naj vedo, da ne bomo tolerirali
nikogar, ki bi hotel napasti suvereniteto ljud-
stva.« Lerroux je obsodil nasilja proti verskim
redovom in dejal, da bodo v bodoči Španiji uži-
vala svobodo vsa verstva. Ker je pa videl, da je
to navzočim sindikalistom premalo, je dodeljal,
da, ako bo konstituantna to sklenila, tudi on ne
bo zoper popolno ločitev Cerkve od države.

Kot najmočnejši šlager pa si je Lerroux na
koncu prihranil odkritje, da uživajo anarhisti in
in boljševiki tajno podporo od monarhističnih
emigrantov, ki imajo svoj glavni kvartir v Bia-
rritzu in razpolagajo s čeki in biano, podpisa-
nimi od plutokratov bivšega režima.

„Čakam samo še trenotka“

Izjave predsednika vlade o posledicah volitev

Solija, 23. jun. AA. V intervjuju, ki ga je dal
predstavniku Bolgar. agencije, naglasja predsednik
vlade Ljapčev, da se je on osebno vedno trudil, da
ublaži politično borbo, ne pa da jo poostri. Zato
je dal ostavko vlade takoj po zaključitvi parlamen-
tarnega zasedanja. Ko je videl, da to ni vodilo do
cilja, je smatral takoj za nalogo vlade, da izvrši
svobodne volitve. Te volitve so bile izvršene v naj-
večjem redu in popolni svobodi, tako da se ne more
očeti vlad napovedano prelivanje krvi. Predsed-
nik vlade je še dodal, da imajo rezultati volitev tudi
to dobro stran, da demantirajo mišljenje nekaterih
krogov, da izpadejo volitve v Bolgariji vedno v ko-

Popolna negotovost

Ali je Lerroux v Barceloni uspel in koliko
je uspel, tega absolutno ni mogoče vedeti. Res
je, da ima Lerroux v Barceloni radi svoje repu-
blikanske preteklosti veliko simpatij, vendar pa
je znano, da na tihem podpira sindikalistične
ekstremiste znani Franco. Bolj nego na Lerrou-
x, se zanaša vlada na avans 300 milj. frankov,
ki jih je dobila španska banka od Banque de
France, in pa na to, da se bodo volitve v konsti-
tuantno najmanj v polovici španskih provinc in
krajih vršile pod senco bajonetov Guardie Civil.
Minister Maura je označil ta teden »pred
volitvami« pasijonski teden. Volivnih list je
nebroj. Samo v Madridu so republikanci razde-
ljeni v 10 list. Maura je tudi prepričan, da bo
zmagala zmerna republikanska stranka, ker je
špansko ljudstvo v svojem jedru slejkoprej
konzervativno. —II—

(To so avtentični in objektivni podatki na-
ših inozemskih prijateljev, ki nas popolnoma
oproščajo dolžnosti, da bi reagirali na v ured-
ništvu »Slovenskega naroda« od 23. t. m. skovane
neslanosti »iz Španije«.)

V Romuniji ne pojde

Bukarešta, 23. jun. 2. Na včerajšnji seji zbornice
je v imenu narodne kmečke stranke prečital bivši
državni tajnik Tihes izjavo stranke, v kateri pravi,
da stranka vsled volivnega terorja in nepravilnosti
ne prizna zakonitost parlamenta niti zakonitost se-
danje vlade. Stranka bo le iz čuta svoje dolžnosti
napram narodu sodelovala v parlamentu. Za pre-
sednika zbornice je bil izvoljen Pompei s 150 gla-
sovi, med tem ko je profesor Cuza dobil le 38 gla-
sov. Danes je finančni minister Argetoianu predal
parlamentu zakonski načrt o ravnotežju državnega
proračuna. Po tem predlogu se ima proračun zmanj-
šati za 3 milijarde lejev.

Zakon o agrarni reformi

Današnja »Politika« objavlja zakon o agrar-
ni reformi, iz katerega podajamo sledeče izvlečke:
S tem zakonom se končno likvidira agrarna
reforma na veleposestvih. Po § 2 so veleposestva,
ki presegajo

- a) v nekaterih okrajih primorske in zetske banovine, torej v bivši Dalmaciji in Hercegovini 87 kat. oralo zemljišča, ki se da obdelati, ali 174 kat. oralo zemljišča v obče,
- b) v vsej dravski banovini in od savske banovine v okrajih Kljanec, Krapina, Predgrač, Vraždin, Zlatar, Ivanec, Ludberg, Novi Marof, Prelog, Čakovce, Brinje, Vojnik, Vrbovsko, Gospić, Gračac, Delnice, Donji Lapac, Kastav, Korenica, Krk-Rab, Novi Ogulin, Otočac, Perušić, Senj, Slun, Sušak, Udbina, Crikvenica in Črnomelj. In v me-
stih Varaždin, Baker, Senj in Sušak: 130 kata-
stralnih oralo zemljišča, ki se da obdelati, ali
347 katastralnih oralo zemljišča vobče,
- c) v nekaterih okrajih savske, zetske in var-
darske banovine, 174 oz. 521 kat. oralo,
- d) v nekaterih okrajih savske, vrbaske, drin-
ske, primorske in zetske banovine 261 oz. 695
kat. oralo,
- e) v nekaterih okrajih savske, vrbaske in drin-
ske banovine 347 oz. 782 kat. oralo,
- f) v nekaterih okrajih savske in drinske ba-
novine, par okrajih zetske, moravske in vardarske
banovine, ter v celi donavski banovini. Posestva,
ki obsegajo 521 oz. 869 kat. oralo.

Ta zakon se razteza tudi na ona posestva, ki
prekašajo predpisani maksimum, kakor tudi ona
veleposestva, katera prekašajo površino 100 kat.
oralo zemljišča, ki se da obdelati, katerih pa
lastniki niso obdelovali, niti sami, niti v režiji, pač
pa so jih dajali v zakup. Ta veleposestva se bodo
ekspropriirala samo v kolikor so na dan stopanja
v veljavo tega zakona bila uporabljena v svrhe
agrarne reforme po zakonu z dne 4. junija 1922.

Ne spadajo pa pod odredbe § 2 tega zakona
državna zemljišča, ki se obdelujejo v lastni režiji
ali so vzorna posestva ali imajo poseben kmeto-
vski namen. Samoupravna zemljišča, ki se izda-
jajo v zakup, se bodo ekspropriirala brez ozira
na veličino. Pri imovinskih občinah velja to samo
v toliko, v kolikor je bilo do dne uveljavljenja tega
zakona oddvojeno za svrhe agrarne reforme.

Po § 5 tega zakona se kot obdelana zemlji-
šča smatrajo vse njive, travniki, vinogradi, vrtovi,
hmeljniki, riževa polja in oni travniki, ki so spo-
sobni tudi za druge kulture.

Zemljišča, ki se nahajajo na več področjih,
pa so last ene pravne ali fizične osebe, se sma-
trajo kot eno posestvo. Isto tako se deli enega
posestnika in več različnih solastniških posestev
smatrajo za eno posestvo. Za posestvo, ki leži v
več področjih, se bo dal maksimum v področju,
kjer zahteva lastnik, in sicer v oni višini, kakor
ga za to področje odreja zakon. Zakonski drugi se
smatrajo za eno osebo v kolikor dne 27. febr. 1919
niso bili zakonito ločeni in se njih posestva, če-
prav so v zemljiških knjigah vpisana posebej, sma-
trajo za eno posestvo.

Za dolžitev veleposestva po tem zakonu je
odločilno lastniško pravo, kakor je bilo pisano v
zemljiških knjigah dne 27. febr. 1919. Izpremebe
lastniških pravic, ki v zemljiških knjigah niso
bile prej izvedene, veljajo samo tedaj, če so bile
do tega časa predbeležene v zemljiških knjigah.
Ostale izpremembe po tem dnevu se ne priznajo.

rist vladi, to je, da je bolgarski narod amorfna ma-
sa. Nato je še naglasil, da je morala opozicija zbrati
štiri stranke, da je prišla do tega rezultata. Od 150
mandatov, ki jih je dobil nacionalni blok, pripada
polovica frakcijam agrarne stranke, polovica pa
odpade na demokrate, liberalce in radikale. Od
ostalih 124 mandatov je dobil »Demokratski zgo-
vor« 79 mandatov. Ljapčev pravi, da se je treba
nadejati, da bo rodil ta parlament vlado, ki se bo
mogla nasloniti na močno večino in ki bo mogla
sprejeti potrebne zakone. Na koncu je dejal, da ča-
ka spoštujč ustavne odredbe in parlamentarne tra-
dicije sampo čas, da izvrši tudi on v tem pogledu
svojo dolžnost.

Bukarešta, 23. jun. 2. Največjo senzacijo je iz-
zvalo v političnem svetu pismo šefa nacionalno
kmečke stranke dr. Maniua, podpredsedniku stran-
ke, bivšemu notranjemu ministru Mihalake, v kate-
rem pravi, da polaga čast predsednika stranke, da
izstopa iz iste in da se umika iz političnega življe-
nja, ker ne misli več sodelovati v politiki Romunije.
V drugem pismu, ki ga je dal Maniu predsedniku
parlamenta prof. Pompeiu, je Maniu podal ostavko
na svoje zastopniške mandate. Kot se čuje, name-
rava dr. Maniu odpotovati v inozemstvo, ker se na
noben način ne more sporazumeti s sistemom dela
sedanje vlade.

če niso odobrene z odlokom ministra za agrarno
reformo, oziroma kmetijskega ministra.

Pri fidejkomisih se bo izbrisala prepoved od-
tujitve in obremenitve, ki nimajo obeležja § 2 te-
ga zakona.

Po tem zakonu se ekspropriirajo za svrhe
agrarne reforme vsa zemljišča veleposestev brez
ozira na kulturo, v kolikor ne tvorijo: 1. ožji ali
širši maksimum, 2. supermaksimum, 3. gozdove, 4.
gozdne enklave zasebnih velikih gozdnih kom-
pleksov, v kolikor niso razdeljene agrarnim intere-
sentom, 5. zemljišča, ki služijo izključno rudarski
industriji in zemljišča, na katerih so industrijske
instalacije, 6. zemljišča gradbenih zon, po posebnem
pravilniku, katerega bo izdal kmetijski mini-
ster, 7. gozdovi, zemljišča, ki se ne dajo obdelati,
kakor tudi vse ostale površine cerkvenih velepo-
sestev, v kolikor niso prevedene v agrarne svrhe,
8. ribniki, 9. večje površine močvirij in neplodnih
barij, ki se dajo kultivirati pod pogojem, da se
lastnik obveže jih v 15 letih kultivirati.

Kar se tiče ekspropriacije veleposestev mad-
jarskih državljanov, za katere veljajo odredbe za-
kona o sporazumih, odnosno obvezah, ki izvirajo
iz trianonske pogodbe med Madjarsko in zmagov-
valnimi državami od 27. maja 1920 se bo postop-
alo tako, da se bo ekspropriiralo v svrhu agrar-
ne reforme takoj vse posestvo in preneslo v zem-
ljiških knjigah na državo. Nato se bo takoj vrni-
lo lastnikom in bo nanje prenešen v zemljiških
knjigah oni maksimum, ki je predviden v zakonu.
Ker plača odškodnino za ekspropriacijo teh pose-
stev država z odsekom fonda A., bodo agrarni in-
teresi, katerim bodo odstopljena odvzeta zemlji-
šča, plačali državi vsote, katere bi tudi drugače
imeli plačati za odkup. Ravno tako se bodo eks-
propriirala kot obdelanja zmožna posestva ona
gozdna zemljišča na relativnih sumskih tleh, ki so
odvojena od svrh agrarne reforme.

Veleposestniku pripada, kakor je v § 2 ozna-
čeno, ožji maksimum zemljišča, ki se da obdelati.
Prvo polovico ožjega maksima veleposestnik laho
izbere sam, ali je ne sme izbrati od onega
zemljišča, ki je na dan uveljavljenja tega zakona
bilo podeljeno agrarnim subjektom. V drugo po-
lovico ožjega maksima se imajo veleposestniku
dati vinogradi in sadovnjaki.

Madjare skrbi žito

Budimpešta, 23. jun. 2. Madjarska vlada ima
veliko skrb radi organizacije eksporta žita. V tej
stvari je vlada imela več sej, na katerih je razprav-
ljala o predlogih gospodarskih društev in sprejela
temeljna načela za ta izvoz. Madjarska je končala
trgovinska pogajanja z Avstrijo in Italijo. Spora-
zum je torej dosežen, ali izgleda, da obe te državi
ne bosfa v Madjarski kupliti več žita kakor lansko
leto. Zato madjarska vlada dela na tem, kako bi na-
pravila sporazum z Nemčijo radi odkupa večje ko-
ličine žita, ker nima nobene nade, da bi mogla pro-
dati v Češkoslovaški le en vagon žita, ker je z isto
še vedno v carinski vojni. Nemčija pa je lansko
leto kupila v Kanadi večjo zalogo žita in je malo
verjetno, da bo uspelo Madjarski eksportirati žito
v Nemčijo.

Poleti ALGA za masažo

Po vsaki kopelji bodisi hladni ali topli namočite mali robec ali bri-
sačo z

„ALGO“
in nalahko nadrgnite telo

Občutili boste
prijetno in
trajno svežost

ALGA dobiva se povsod 1 steklenica 16 Din

Protijugoslovanske demonstracije v Zadru

Sušak, 23. junija. Takozvani »Dalmatinci« so
priredili v nedeljo in ponedeljek veliko antijugo-
slovansko »iredentistično« demonstracijo na Jadran-
skem morju in v Zadru. Ta demonstracija je bila
aranzirana od tržaškega fašističnega politič. tajni-
ka dr. Perusina. Velika fašistična družba je najela
v Trstu parnik »Celio«, ki je bil ves okrašen in je
imel na glavnem jaboru tako zvano dalmatinsko
zastavo s dalmatinskim leopardom. Na ladji se je
tudi brala sveta maša v spomin Italijanom, ki so
padli v svetovni vojni za »osvoboditev« Dalmacije.
Bral je sv. mašo don Galassini.

V Zadru so bili »Dalmatinci« oficijelno spre-
jeti od zadrskega prefekta Vaccarija, od fašistič-
nega političnega tajnika Marinkovića, od župana
Salghettija in od vojaških oblastev. V Zadru sa-
mem so se vršili iredentistični govori in je faši-
stični tajnik Marinković dejal, da »nova fašistična
mladina komaj čaka povelja, da se vrže v naskoku
na pol one še ne vojevane bitke, ki bo pomenila
končno osvoboditev Jadrana.«

Sv. Oče odgovarja dr. Bauera

Zagreb, 23. jun. 2. Včeraj je prevz. nadškof
g. dr. Ante Bauer prejel iz Vatikanskega mesta na-
slednjo brzojavko: »Sv. Oče je z veseljem sprejel
izraze bratovske ljubezni tamošnje katoliške akcije
napram italijanski akciji ter Vas ljubeznivo blago-
slovja.« Na brzojavki je podpisal kardinal Paccelli.

Delavska pogodba s Francijo

Belgrad, 23. jun. 2. V ministrstvu socialne po-
litike so končana dela elaboratov in konvencij o
izmenjavi delavcev s Francijo, Grčijo in Romunijo

Nove kmetijske šole

Belgrad, 23. jun. 2. V kmetijskem ministrstvu
se dela pravilnik o snovanju kmetijskih šol v vseh
važnejših centrih naše zemlje. V tem pravilniku je
določeno trajanje obiska šole, program dela, držav-
na kontrola, državna pomoč in subvencija za kme-
tijske šole.

Nove železniške proge

Belgrad, 23. jun. AA. Nj. Vel. kralj je pred-
pisal in proglasil zakon o graditvi železniške pro-
ge Požarevac — Kučevo in Petrovac — Zagubica,
meja.

Poljska zniža plače uradnikom

Varšava, 23. jun. tg. Rigorozne varševalne
odredbe za zmanjšanje proračunskih izdatkov od
2,9 na 2,4 milijarde zlotov so povzročile, da so se
še nadalje znižale uradniške plače, ki so itak majh-
ne in so bile komaj pred par tedni znižane za
15 odstotkov.

Vojna v južni Ameriki

Newyork, 23. jun. AA. Po vesteh iz Bolivije
so se začeli boji med bolivijskimi in paragvaj-
skimi četami za posest Chapa. Paragvajska vlada
je odposlala na novo številne čete in ladje pred
pristanišče Casado.

Pred novimi boji v Kitaju

Peking, 22. jun. AA. V okolico Pekinga je pri-
spelo nad 100.000 mandžurskih čet. Uradno poroča-
jo, da gre v tem primeru le za premikanje čet, ven-
dar menijo, da ima zadeva tudi politično ozadje.
Inozemski trgovski krogi so zelo vznemirjeni za-
radi rusko-kitajskih pogajanj o vzhodnokitajski že-
leznici. To železniško progo sta upravljali skupno
Kitajska in Rusija. Kitajski politični krogi se boje,
da bo sovjetski vpliv v severni Kitajski preveč na-
rasel.

Dekle poleti preko oceana

Newyork, 23. jun. AA. Mladenka Ruth Ni-
chols iz Newyorka je startala za polet preko Atlant-
skega oceana v Evropo. Letela bo preko Harbour
Graca na Novofundlandskem v Francijo.

London, 23. jun. AA. Iz Saint Johnsa na Novi
Fundlandiji poročajo, da se je letalka Ruth Nichols
pri svojem prekoceanskem poletu spustila včeraj
pri Saint Johnsu. Spustila se je tako nesrečno, da je
zadobila rane na hrbtu. Letalko so odnesli v bol-
nišnico. Letalo je zelo poškodovano.

Drobne vesti

Belgrad, 23. jun. AA. S sklepom ministra za
kmetijstvo je bilo izplačano iz državnega kmetij-
skega fonda 40.000 Din, in sicer po 20.000 Din
kmetijsko-gospodarskima fakultetama v Zagrebu in
Belgradu za studijska potovanja študentov.

Belgrad, 23. jun. AA. Včeraj popoldne je bi-
v Sarajevu svečan pogreb predsednika senata vr-
hovnega sodišča Todorja Lekića. Pokojni je bil
znamenit pravnik in eden najsposobnejših sodni-
kov v Sarajevu, ki so ga vsi visoko cenili.

Gradeč, 23. jun. 2. Bivši predsednik Mehiki
Emilio Portez Gill, ki se nahaja letos na avtomo-
bilnem potovanju po Evropi, je včeraj prispel v
Gradeč, od koder je danes odpotoval v Zagreb.

Split, 23. jun. 2. Kot se čuje, pride 1. julija
v Split angleška križarka, 21. julija pa še ostale tri,
kjer ostanejo do 27. jul.